

1. הרשות תמסור לחברה זכויות להקרנה של תוכניות האקטואליה שהיא הפיקה על ידיה. מבט לחדשות, מבט ספורט, השבוע יומן אירועים ומבט שני.
 2. הזכויות הניתנות לחברה הן לשידור במסגרת שידוריה בניו-יורק.
 3. החברה תהא זכאית לקבל ולהקריין בכל שבוע 10 דקות שידור מתכניות הטלוויזיה המקוריות האחרות, שמפיקה הרשות ואשר יוסכם עליהן מראש.
 4. בקטעי התכניות, שתקריין החברה לא תיעשה פעולת עריכה, שיש בה כדי לשנות את ההקשר או להציג חלקים נבחרים בלבד מהכתבות.
 5. לרשות תישמר זכות למכור אותם קטעי תכניות גם לחברות אחרות, פרט לאלה המשדרות תכניות בעברית, על בסיס קבוע באיוור שבו מקיימת החברה את שידוריה.
 6. החברה תשלם לרשות בתמורה לזכויות האמורות ולתקופה של שנה וחצי סך של כ-60,000 דולר.
- תוקף ההסכם הוא לשנה וחצי מתחילת 1984.

— בחירת החברה נעשתה בלא שהייתה פנייה לחברות וגורמים מעוניינים בכוח נוספים; מטעמה של הרשות התם על ההסכם עובד בכיר במחלקת הכספים והכלכלה אשר גם ניהל עם החברה את המשא ומתן על פרטי ההסכם, כל זאת — ביריעת המשנה למנהל הכללי. לרעת הביקורת, מן הראוי היה שההסכם עם החברה יובא לוועד המנהל של הרשות לצורך אישור ביצועו.

— לא נקבעו בהסכם הסדרים, ע"ש בהם כדי להבטיח פיקוח ובקרה של הרשות על השימוש שתעשה החברה בקטעי תכניות הטלוויזיה שילקחו מתכניות שהפיקה אשר תקריין החברה ברשת הטלוויזיה בכבלים ובמערבת הלווינים בניו-יורק. במצב זה אין בידי הרשות להבטיח, שהמידע שז"א מפיקה ישודר במהימנות, כנדרש בתוקף היותה רשות שידור ממלכתית.

ב"תעריפון למכירת תעתיקים בטלוויזיה", שקבעה מחלקת הכספים והכלכלה של הרשות, אשר משמש את היחידה לקשרי חוץ של הטלוויזיה למכירת תעתיקים מתכניות הטלוויזיה, שהפיקה הרשות, נקבע שבעבור זכויות בלבד של תעתיקים קצרים של עד 15 דקות ייגבה תשלום של לא פחות מ-4 דולר לכל קטע בן יחידת — אורך סרט של 1 רגל. עוד נקבע בתעריפון, שלגבי מכירה של קטעי תכניות שזמן שידורם עולה על 15 דקות ייקבע המחיר על ידי מחלקת הכספים והכלכלה לפי נתוני המכירה. בהסכם נקבע, שהחברה תשלם לרשות בעבור הזכות להקרנה של תכניות הטלוויזיה שהיא תשדר בפועל סך של 0.1 דולר ועד 0.45 דולר בלבד לכל קטע סרט בן 1 רגל. הרשות הסבירה לביקורת בינואר 1984, שבעסקאות גדולות המחיר נקבע על ידי כמה גורמים: (1) מספר צופים בכוח; (2) מידת המורכבות בהפקה ובביצוע העיסקה; (3) תכניות החדשות יכולות להיות בעלות ערך במכירה לזמן קצר מאוד. הבדיקה בעניין זה, כאמור, נמשכת.

ממצאי מעקב

הפקה עצמית של תכניות בטלוויזיה

דו"ח שנתי 32, עמ' 812—816

הטלוויזיה הישראלית משדרת תכניות, שכמה מהן מופקות בהפקה עצמית. תכנון המשדרים אינו מוגש לאישור יחד עם התקציב, ובפועל הוא משמש מסגרת כללית בלבד; ואמנם תקציב הפעולות המפורט, שהכינו המחלקה הכלכלית של הרשות, ביוני 1980, לא תאם במספר ניכר של מקרים את התכנון, שהוגש למילאת הרשות חודשיים קודם לכן.

בסיכומיה והצעותיה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת, כפי שאושרו בכנסת נאמר, שעל רשות השידור להגיש למוסדותיה את תכנית המשדרים השנתית, מלווה בהערכה תקציבית מאושרת.

בשנת 1982 לא הוגש תכנון משדרי הטלוויזיה לאישור מליאת הרשות. ביולי 1983 הוגש תכנון משדרי הטלוויזיה בשפה העברית בלבד, לאישור המליאה, אולם ישיבת המליאה שדנה בו התקיימה בלא מגין חוקי של חבריה. התכנון הוגש לאישור המליאה ללא התקציב. התכנון, כפי שהוגש, היה כללי ולא ניתן היה לבדוק אם הוא תאם את תקציב הפעולות המפורט של הרשות. על אי הגשת תכנון המשדרים יחד עם התקציב העיר חבר הוועד המנהל של הרשות בישיבות הוועד המנהל והמליאה באפריל וביוני 1983.

ב-210 משדרים בשנת הכספים 1980 היה קשר רופף בלבד בין התקציב שנקבע להפקתם לבין ההוצאה בפועל; 63 משדרים שתוקצבו לא הופקו כלל. ההקצבות למשדרים שנכללו בתקציב ובסופו של דבר לא הופקו שימשו מקור לכיסוי החריגות הגדולות בכמה מהתכניות שהופקו. החריגות נעו בין 109 ל-358 אחוזים למשדר. היעדר קשר בין התכנון לבין התקציב גרם לכך, שהמפקים אינם מתייחסים להקצבה שבתקציב המאושר כאל תקרה להוצאה המותרת, מה גם שבדרך כלל הם מקבלים אישור מדרגים גבוהים יותר להגדלת ההוצאה. כך חדל התקציב לשמש מכשיר לבקרה על ההוצאה.

בסיכומיה והצעותיה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת כפי שאושרו בכנסת נאמר, שעל הרשות להימנע מהוצאות החורגות מהתקציב המאושר, כפי שאירע במספר הפקות בעבר. עוד קבעה הכנסת, שעל הרשות להגדיל את חלקן של ההפקות המקומיות על חשבון הפקות מיובאות ולתרום בכך לקידום התרבות והאמנות הישראלית.

על פי הדין וחשבון הכספי של מחלקת שירותי הפקה על ביצוע התקציב, המתייחס לשמונת החודשים הראשונים של שנת הכספים 1983, מתברר, שגם בחודשים אלה היה קשר רופף בלבד בין כמה מן המשדרים שהופקו, לבין ההוצאה על הפקתם בפועל; 340 משדרים מבין 801 משדרים שתוקצבו לא הופקו; חלק מן ההקצבות למשדרים שנכללו בתקציב, ובסופו של דבר לא הופקו, שימשו מקור לכיסוי החריגות בכמה מן התכניות שהופקו. לדוגמה: ב-13 תכניות שהופקו היתה חריגה שנעה בין 100 ל-366 אחוזים למשדר. בהקשר לכך יצויין, שברשות אין דיווח על ביצוע ההפקות בפועל, לעומת התכנון.

בטלוויזיה וברשות בכללה אין גורם מרכזי, שיש לו מידע על מידת ניצולם ויעילותם של כמה מאמצעי ההפקה, למשל חדרי קול ומכונות עריכה, העומדים לרשותם של מפקי התכניות. משרד מבקר המדינה עמד על כך, שיש לקבוע נוהל, שיחייב את המחלקות השונות לדווח על השימוש באמצעי ההפקה שלהן למחלקת שירותי הפקה, כדי שזו תקבל מידע משמעותי בעוד מועד ובהתאם לכך תתכנן ותתקצב את האמצעים הדרושים להפקת תכניות.

לא חל שינוי במצב.

מערכת החשבונות של הטלוויזיה אינה מנוהלת כמערכת תמחירית, שלפיה אפשר לקבוע את עלות השירותים, שהטלוויזיה מספקת מאמצעיה להפקת תכניות.

חישוב השוואתי של עלות יום אולפן בבניין הטלוויזיה, שערך משרד מבקר המדינה, לעומת מחיר יום אולפן, שמשלמת הרשות לאולפן פרטי בירושלים, ששטחו הוא כשטח האולפן שבבניין הטלוויזיה וכן בהשוואה לאולפן פרטי בשטח גדול יותר (כ-500 מ²) הראה, שעלות יום אולפן בשנת הכספים 1980 בבניין הטלוויזיה היתה גבוהה יותר ממחיר של יום אולפן פרטי ואף גבוהה יותר ממחיר יום אולפן פרטי בשטח הגדול יותר.

בסיכומיה והצעותיה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת כפי שאושרו בכנסת נאמר, שעל רשות השידור לנהל את מערכת החשבונות של הטלוויזיה כמערכת תמחירית, שלפיה אפשר יהיה לקבוע את עלות השירותים, שהטלוויזיה מספקת מאמצעיה העצמיים להפקת תכניות. ניהול מערכת תמחירית מלאה היה מאפשר לטלוויזיה פיקוח על מידת הניצול של האמצעים העצמיים וכן בקרה על יעילות שירותיה העצמיים ועלותם, בהשוואה לעלות אותם שירותים המתקבלים מגורמי חוץ.

הרשות הודיעה, בפברואר 1984, שבעקבות בחינת מערכת החשבונות ברשות, הוחל בתימחור האמצעים הפנימיים של משאבי הטלוויזיה. בדיקת מעקב העלתה שהטלוויזיה מנהלת אמנם רישום חלקי על עלותם של האמצעים הפנימיים, אך רישום זה מבוסס על אימון העלות של אמצעים, המתקבל מגורמי חוץ ולא על הוצאות הייצור בפועל של

הטלוויזיה ואף בלא עלות כוח האדם הפנימי המוקצה להפקת התכניות. לפיכך תהליך התימחור עדיין טעון השלמה.

בסיכומיה והצעותיה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת כפי שאושרו בכנסת נאמר, שנוכח החריגות שהועלו בדו"ח מבקר המדינה על הרשות להנהיג פיקוח ומשמעת קפדנית בכל הנוגע להוצאות האש"ל הכרוכות בהפקת תכניות בטלוויזיה.

הרשות הרדיעה, שהיא נמצאת בתהליך הקמתו של קובץ כוח אדם ממוחשב, אשר עם הפעלתו ניתן יהיה לגשת להכנת היסודות שעל בסיסם אפשר יהיה לבחון את טפסי התשלום, לפני ביצועו.